

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA D'AFERS SOCIALS I ESPORTS

3145

Resolució de la consellera d'Afers Socials i Esports de 19 de febrer de 2020 per la qual es determinen els requisits i les condicions dels professionals per participar en el Programa de Competència Familiar del Grup d'Investigació i Formació Educativa i Social de la Universitat de les Illes Balears (GIFES), en el marc de l'Estratègia de desenvolupament de programes de competències familiars a les Illes Balears, i se n'estableix el procediment d'intervenció

Antecedents

1. La Llei 8/2018, de 31 de juliol, de suport a les famílies, estableix entre els objectius (article 3) el foment de les competències familiars. Més endavant, i per garantir aquest objectiu, en l'apartat de mesures tècniques en matèria de serveis socials (article 17), obliga el Govern de les Illes Balears a la creació i el desenvolupament de programes de competències parentals i familiars.

2. El Consell de Govern de 12 d'abril de 2019 va aprovar l'Estratègia de desenvolupament de programes de competències familiars a les Illes Balears 2019-2020, que recull una sèrie d'actuacions prioritàries en matèria de prevenció familiar, consistents en programes de suport a la parentalitat i les competències familiars, per desenvolupar en col·laboració amb els ajuntaments de les Illes Balears.

3. Tal com preveu el text de l'Estratègia, les entitats locals tenen un paper principal en les actuacions per desenvolupar, pel coneixement de la realitat en què s'ha d'intervenir i perquè els correspon la selecció de les famílies més necessitades d'aquest tipus d'intervenció.

4. Segons el punt 5.2 de l'Estratègia, els requisits particulars de cadascun dels programes de competències familiars s'han d'incorporar com a annexos a la llista de professionals mitjançant resolucions de la consellera d'Afers Socials i Esports. En aquestes resolucions es determinaran el perfil de la població, l'estructura i el contingut de les sessions del programa en qüestió i les característiques pròpies. Inicialment, s'introduirà com a primer annex el Programa de Competències Familiars del Grup d'Investigació i Formació Educativa i Social de la Universitat de les Illes Balears, segons el conveni subscrit l'1 de febrer de 2018.

5. De les fases previstes per a la implantació de l'Estratègia, demorades pel període electoral, correspon ara la consolidació de la primera i, paral·lelament, la posada en marxa de la segona. Després de la difusió, la publicitat i la informació als municipis de les Illes Balears perquè manifestin la seva voluntat de col·laborar en la difusió dels programes, toca donar a conèixer i proposar els diferents programes amb la finalitat de fomentar-ne l'adhesió i el desenvolupament.

6. En data 14 de febrer de 2020, la consellera d'Afers Socials i Esports dicta resolució per la qual s'ordena l'inici del procediment per a la determinació, dins el marc de l'Estratègia de desenvolupament de programes de competències familiars a les Illes Balears 2019-2020, dels requisits i les condicions que han de reunir les persones professionals que participin en la implementació del programa de competències familiars del Grup d'Investigació i Formació Educativa i Social de la Universitat de les Illes Balears (GIFES) per a les famílies dels municipis de les Illes Balears i s'estableix el procediment d'intervenció.

7. Aquesta Resolució i les que la seguiran aprovaran els diferents annexos en què es descriuran i es concretaran cada un dels programes de competències familiars seleccionat per a oferir-ne la implantació.

Consideracions jurídiques

1. L'article 30.16 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, en la redacció donada per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, que atribueix a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència exclusiva en protecció social de la família.

2. La Llei 8/2018, de 31 de juliol, de suport a les famílies, que obliga el Govern de les Illes Balears a la creació i el desenvolupament de programes de competències parentals i familiars.

3. La Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears, que en els articles 4.f), 13.3 i 38.1.a) i o) estableix la necessària col·laboració entre les diferents administracions en matèria de serveis socials.

4.L'article 2.5 del Decret 21/2019, de 2 d'agost, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, que determina que la Direcció General d'Infància, Joventut i Famílies de la Conselleria d'Afers Socials i Esports exerceix les seves competències en l'àmbit, entre d'altres, de les polítiques de promoció i suport a les famílies i unitats de convivència.

5.L'Acord del Consell de Govern de 12 d'abril de 2019 pel qual s'aprova l'Estratègia de desenvolupament de programes de competències familiars a les Illes Balears 2019-2020, que recull una sèrie d'actuacions prioritàries en matèria de prevenció familiar, consistents en programes de suport a la parentalitat, per desenvolupar en col·laboració amb els ajuntaments de les Illes Balears.

Per tot això, dict la següent

Resolució

1.Aprovar les característiques i el procediment d'intervenció del Programa de Competència Familiar del Grup d'Investigació i Formació Educativa i Social de la Universitat de les Illes Balears, que s'ofereix a la participació de les entitats locals en el marc de l'Estratègia de desenvolupament de programes de competències familiars a les Illes Balears 2019-2020, de la Direcció General d'Infància, Joventut i Famílies, d'acord amb l'annex 1 d'aquesta Resolució.

2.Publicar aquesta Resolució i els annexos corresponents en el Butlletí Oficial de les Illes Balears.

Interposició de recursos

Contra aquesta Resolució, que exhaureix la via administrativa, es pot interposar un recurs potestatiu de reposició davant la consellera d'Afers Socials i Esports en el termini d'un mes comptador des de l'endemà de la publicació, d'acord amb l'article 124 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i l'article 57 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

També es pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant la Sala Contenciosa del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears en el termini de dos mesos comptadors des de l'endemà de la publicació, d'acord amb l'article 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de jurisdicció contenciosa administrativa.

Palma, 19 de febrer de 2020

La consellera d'Afers Socials i Esports
Fina Santiago Rodríguez

ANNEX 1

Procediment d'intervenció del Programa de Competència Familiar del Grup d'Investigació i Formació Educativa i Social de la Universitat de les Illes Balears (GIFES) per a les famílies dels municipis de les Illes Balears

1. Objecte

L'objecte d'aquest annex és determinar el contingut, la metodologia i les condicions de desenvolupament del Programa de Competència Familiar del Grup d'investigació i Formació Educativa i Social de la Universitat de les Illes Balears (d'ara endavant, GIFES) per a les famílies dels municipis de les Illes Balears. També regula la formació específica que es tindrà en compte per a la selecció dels professionals que formen part de la llista de formadors de la Direcció General d'Infància, Joventut i Famílies, per intervenir en aquest programa en concret, i n'estableix el procés d'execució.

2. Requisits específics dels professionals

A més dels requisits que descriu l'annex 1 de la Resolució de la consellera d'Afers Socials i Esports de 19 de febrer de 2020 per la qual es crea la llista de professionals per dur a terme els programes de prevenció inclosos en l'Estratègia de desenvolupament de programes de competències familiars a les Illes Balears 2019-2020 i es determinen els requisits i les condicions dels professionals per participar en aquests programes, les persones que vulguin formar part de la llista de professionals corresponent al Programa de Competència Familiar del GIFES han de tenir la formació completa en el Programa de Competència Familiar del GIFES, la qual s'ha d'acreditar mitjançant una còpia compulsada de la titulació corresponent.

3. Sol·licitud

Les persones interessades a formar part de la llista de professionals per dur a terme el Programa de Competència Familiar del GIFES han de presentar una sol·licitud en la forma establerta en el punt 3 de l'annex 1 de la Resolució de la consellera d'Afers Socials i Esports de 19 de febrer de 2020 esmentada al punt anterior.

Si les persones interessades ja estan inscrites en la llista de professionals, tant si és de manera individual com en equip, només han d'aportar la documentació acreditativa del compliment del requisit específic que estableix el punt 2 d'aquest annex, en el cas que no l'hagin presentat amb anterioritat.

4. Funcionament dels equips

Els equips estaran integrats per quatre professionals, un dels quals en serà la persona coordinadora. Per això, les sol·licituds grupals han d'incloure quatre formadors. Si es produeix la baixa d'algun dels formadors, s'ha de comunicar a la Direcció General d'Infància, Joventut i Famílies.

5. Funcions dels professionals

Les funcions i les tasques de les persones integrants dels equips professionals són les que es detallen a continuació.

Les persones formadores tenen les funcions següents:

- Dur a terme els tallers, juntament amb la resta de persones formadores
- Respectar la metodologia d'aplicació del Programa de Competència Familiar del GIFES.

La persona coordinadora i formadora és la responsable de l'organització dels tallers, des del procés de selecció de les famílies fins al lliurament al Servei de Família de tota la documentació una vegada finalitzats. Concretament, ha de participar en les tasques següents:

- Col·laborar en la selecció de les famílies participants en els tallers juntament amb els serveis socials de l'ajuntament sol·licitant.
- Preparar els tallers assignats pel que fa als materials que s'han d'emprar per dur-los a terme.
- Coordinar-se amb els serveis socials del municipi en el qual s'han d'impartir els tallers pel que fa al lloc d'impartició i als estris necessaris, així com per al seguiment de les famílies participants.
- Coordinar-se amb els membres del seu equip en la preparació de les sessions per a un desenvolupament correcte dels tallers.
- Portar al dia la documentació i la recollida de dades dels tallers.
- Presentar una memòria tècnica d'acord amb el model lliurat pel Servei de Família, una base de dades emplenada amb els resultats obtinguts i la factura corresponent als serveis prestats.
- Assistir a les reunions que organitzi el Servei de Família.

6. Objectius del programa

6.1. L'objectiu general del programa és el restabliment satisfactori i la millora de la dinàmica familiar mitjançant l'ensenyament a les famílies de comportaments i habilitats prosocials. D'aquesta manera es pretén prevenir els factors de risc i reforçar els factors de protecció de les famílies.

6.2. Els objectius específics del programa són els següents:

- a) Identificar oportunament les situacions problemàtiques que es generen en el si del grup familiar o amb algun dels seus membres.
- b) Aprendre a millorar la comunicació entre els diferents membres de la família.
- c) Aprendre a resoldre els conflictes des d'una perspectiva que beneficiï tots els membres implicats.
- d) Aprendre a afrontar les diferents situacions familiars des de l'òptica de l'assertivitat (en l'àmbit de les habilitats socials).
- e) Assumir la importància que tenen els progenitors en el benestar dels fills per evitar els comportaments de confrontació.
- f) Dotar els progenitors d'estratègies d'afrontament específiques.
- g) Treballar les distorsions cognitives i les creences irracionals respecte a la família (límits, pautes de disciplina, responsabilitat, respecte, funcionament de la relació, rol, etc.).
- h) Modificar els comportaments i les actituds disruptives dels membres de la família que distorsionen la dinàmica familiar.
- i) Atendre les necessitats psicoemocionals que poden sorgir en situacions de crisi o conflictivitat intrafamiliar.
- j) Fer conscients els fills d'aquestes famílies de la seva responsabilitat per un bon clima saludable.
- k) Propiciar un espai entre les famílies participants per a la reflexió.

7. Descripció del taller i metodologia

7.1. Per poder iniciar el taller de competències familiars del GIFES, s'ha de garantir l'assistència d'un mínim de deu famílies i un màxim de catorze. S'afavorirà que sempre hi hagi catorze famílies perquè, si es produeixen abandonaments, el grup sigui viable.

7.2. Les famílies participaran en el taller gratuïtament.

7.3. Cada taller consta de catorze sessions, d'aproximadament tres hores i mitja cada una.

7.4. Conduiran les sessions quatre persones formadores, una de les quals en serà la coordinadora.

7.5. Per a les sessions específiques amb els fills, el programa preveu l'ús de determinats materials, l'objectiu dels quals és afavorir l'aprenentatge d'habilitats de tipus social i emocional dels infants i joves participants. Els materials necessaris per al desenvolupament dels tallers seran facilitats per la Direcció General d'Infància, Joventut i Famílies.

7.6. Les sessions grupals es desenvoluparan seguint la metodologia que marca el manual d'aplicació dels tallers de competències familiars del GIFES.

8. Població destinatària i criteris de selecció

8.1. Poden ser beneficiaris dels tallers de competències familiars totes les famílies residents a les Illes Balears, preferentment amb fills d'entre 12 i 16 anys en situació de risc o vulnerabilitat social, que presentin dinàmiques intrafamiliars conflictives greus (per conflictes de rol, disparitat de les pautes de criança i educació dels fills, dificultat amb els fills adolescents, problemes d'adaptació en les famílies reconstituïdes, desacords conjugals, exposició a situacions d'estrès, derivació social, maltractament, etc.). També hi poden assistir padrins i persones guardadores dels infants, sempre que siguin referents tutelars.

8.2. Les famílies participants en el programa han d'haver sol·licitat ajuda als serveis socials per millorar les seves dinàmiques internes. Així doncs, es tracta de famílies en situació de risc per diversos motius, o bé perquè algun dels seus membres és consumidor de substàncies additives o bé perquè les seves característiques socials han derivat en comportaments de risc per part dels fills adolescents.

8.3. Per formar els grups, se seleccionaran persones tinguin la voluntat d'incorporar-se al grup psicoeducatiu per millorar la seva dinàmica i les seves competències familiars. Per això, a l'inici dels grups, es treballarà, mitjançant l'entrevista motivacional, orientada a crear la consciència de millora i la motivació, que és la base d'un procés positiu.

8.4. A més de la motivació i de la voluntarietat, i atès que es tracta d'un programa de prevenció selectiva, s'han de considerar una sèrie de criteris d'inclusió i d'exclusió.

a) Criteris d'inclusió

Es considera que compleixen els criteris d'inclusió les famílies en situació de risc amb fills al seu càrrec els membres de les quals estan motivats per incorporar-se al grup psicoeducatiu i per adquirir noves capacitats. Aquestes persones, per tant, han de tenir un nivell de cooperació raonable.

A més, és important que les persones tinguin un nivell acceptable de comprensió de l'idioma en el qual s'impartiran les sessions.

Finalment, les famílies ha de ser capaces de participar constructivament en les sessions, la qual cosa implica un acord inicial mínim entre els cònjuges o membres de la parella per poder posar en pràctica les habilitats apreses en les sessions.

b) Criteris d'exclusió

No poden accedir als tallers els membres d'un nucli familiar que presentin qualsevol d'aquestes situacions:

- Estar en tractament per qualsevol trastorn mental o de personalitat greu. No obstant això, es valorarà la participació de la família i, en el cas que un membre o més presentin algun d'aquests trastorns, es demanarà que la persona estigui en tractament i estabilitzada.
- Manifestar comportament agressius físics intrafamiliars. En el cas que aquests comportaments agressius siguin verbals o psicològics, es valorarà la participació d'aquestes persones.
- Tenir una drogodependència que alteri greument la seva capacitat de judici.
- No acceptar les normes i les característiques del programa.
- Presentar un retard o una discapacitat intel·lectual que impedeixi la comprensió dels continguts del programa.
- No tenir els coneixements necessaris de l'idioma en el qual s'imparteixen les sessions, així com presentar altres obstacles que impossibilitin la posada en pràctica de les habilitats apreses en les sessions.

No es considera un criteri d'exclusió que només vulgui participar en els tallers un dels progenitors o tutors, mentre hi pugui participar un fill o filla adolescent.

8.5. L'accés als tallers es farà a partir del procés selectiu duit a terme pels serveis socials comunitaris de cada municipi, amb la col·laboració de la persona coordinadora de l'equip. Els serveis socials comunitaris o municipals facilitaran les famílies participants i la persona coordinadora del programa vetlarà perquè els criteris de selecció siguin els específics de la metodologia del taller i els criteris que estableix aquest document.

8.6. És un requisit perquè les famílies puguin participar en els tallers que declarin expressament la seva voluntat de participar-hi.

9. Final de la intervenció

9.1. Una vegada finalitzada la intervenció, el professional o grup executor del programa (mitjançant el seu coordinador o coordinadora) ha de trametre tot l'expedient al Servei de Família.

9.2. En els vint dies hàbils següents a la darrera sessió, cada professional ha de trametre al Servei de Família la sol·licitud de pagament emplenada degudament, a més de la documentació següent:

- a) Factura.
- b) Justificants de les sessions.
- c) Memòria tècnica

10. Retribució dels professionals

10.1. Cada edició d'aquest programa tindrà un nombre de sessions no superior a catorze. Les retribucions corresponents als professionals i el seu règim són les que estableix l'annex 1 de la Resolució de la consellera d'Afers Socials i Esports de 19 de febrer de 2020, per la qual es crea la llista de professionals per dur a terme els programes de prevenció inclosos en l'Estratègia de desenvolupament de programes de competències familiars a les Illes Balears 2019-2020 i es determinen els requisits i les condicions dels professionals per participar en aquests programes i s'estableix el procediment per accedir a la llista de professionals.

10.2. La persona coordinadora percebrà, a més, un suplement del 20 % per cada sessió (3,85 €), atès que entre les seves obligacions té les de coordinar l'equip i organitzar cada sessió, ser l'interlocutor amb els ajuntaments i el Servei de Família, participar en el procés selectiu de les famílies així com ser la responsable de les estadístiques.

